

Motion till riksdagen 2023/24:2751

av **Birger Lahti m.fl. (V)**

med anledning av prop. 2023/24:19 Ny kärnkraft i Sverige – ett första steg

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen avslår proposition 2023/24:19 Ny kärnkraft i Sverige – ett första steg.

Motivering

Regeringen har lagt fram en proposition om ny kärnkraft i riksdagen. Regeringen och Sverigedemokraterna föreslår att regler som hindrar utbyggnaden av kärnkraft förändras, så att det blir möjligt att bygga fler kärnkraftsreaktorer och på fler platser i Sverige. Förslagen innebär att bestämmelsen i miljöbalken, som anger att regeringen endast får tillåta en ny kärnkraftsreaktor om den ersätter en permanent avstängd reaktor och uppförs på en plats där någon av de befintliga reaktorerna är lokaliserad, tas bort. Det ska vara möjligt att tillåta fler än tio reaktorer i drift samtidigt och på andra platser än tidigare. En följdändring föreslås i en bestämmelse i lagen om kärnteknisk verksamhet som innehåller en hänvisning till förbuden i miljöbalken. Övriga förutsättningar för anläggningar för kärnteknisk verksamhet och tillåtighetsprövning av kärnkraftsreaktorer påverkas inte av förslagen. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2024.

Vänsterpartiet yrkar på avslag på hela proposition 2023/24:19 Ny kärnkraft i Sverige – ett första steg. För Vänsterpartiet är kärnkraft inte svaret på ett hållbart och säkert energisystem. Det är inte bara en osäker energikälla, den är också dyr och försvårar omställningen till en förnybar energiproduktion. Det finns inte heller någon säker metod för slutförvaring av det radioaktiva avfallet. Vänsterpartiet vill avveckla kärnkraften och satsa på förnybar energiproduktion. Vårt mål står fast: Senast 2040 ska Sverige uppbära ett hundra procent förnybart energisystem där vindkraften tillsammans med vatten- och solkraft förser Sverige med energi.

I både Tidöavtal och regeringsförklaring slår regeringen och Sverigedemokraterna fast att energipolitiken ska vara teknikneutral, men kärnkraften får samtidigt 400

miljarder kronor i riktade kreditgarantier, ett snabbspår vid tillstånd och statliga företaget Vattenfall direktiv att bygga nya reaktorer.

Det ensidiga fokuset på kärnkraft hotar den stora investeringsvilja som finns i såväl land- som havsbaserad vindkraft. Utbyggnad av kärnkraft skapar en inlåsning i ett icke-förnybart energislag för många decennier framöver. Vänsterpartiet anser att regeringens energipolitik är fylld av symbolfrågor men innehåller mycket lite som faktiskt stärker Sveriges energiberedskap och möjlighet att möta det ökande behovet av elektrifiering.

Sverige behöver en stabil och förutsägbar elmarknad, energiproduktion och el-distribution för att klara klimatomställningen och elektrifieringen av industrin och transportsektorn. Just därför vill Vänsterpartiet införa Sverigepriser – en modell för att separera den inhemska marknaden från exportmarknaden – och förstatliga elnätet samt sätta tak på elnätsavgifterna.

Till skillnad från många andra länder är Sverige inte särskilt beroende av fossila energislag för att producera el. Det energislag som har störst möjlighet för snabb utbyggnad och med genomgående goda ekonomiska kalkyler är vindkraften. Såväl havsbaserad som landbaserad vindkraft har stor potential att bidra till klimatomställningen. Samtidigt som kärnkraften förutsätter allt större investeringar för att kunna fortsätta drivas, sjunker investeringskostnaderna för vindkraft och solkraft. Sverige måste värna sitt fossiloberoende och bygga ut den förnybara energiproduktionen för att klara klimatomställningen.

Mot bakgrund av detta anser Vänsterpartiet att regeringens förslag om ny kärnkraft bör avslås.

Riksdagen bör avslå proposition 2023/24:19 Ny kärnkraft i Sverige – ett första steg. Detta bör riksdagen besluta.

Birger Lahti (V)

Ali Esbati (V)

Ida Gabrielsson (V)

Ciczie Weidby (V)

Lorena Delgado Varas (V)

Ilona Szatmári Waldau (V)